

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 8.5.2015
COM(2015) 195 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

**om genomförandet av förordning (EG) nr 789/2004 om överföring av lastfartyg och
passagerarfartyg mellan register inom gemenskapen**

{SWD(2015) 101 final}

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

**om genomförandet av förordning (EG) nr 789/2004 om överföring av lastfartyg och
passagerarfartyg mellan register inom gemenskapen**

1. INLEDNING

Förordning (EG) nr 789/2004¹ om överföring av lastfartyg och passagerarfartyg mellan register var ett initiativ för att uppdatera och förbättra den tidigare förordningen (EEG) nr 613/91². Till skillnad från den förra förordningen omfattar den nuvarande förordningen överföring av passagerarfartyg, och den hänvisar uttryckligen till relevant EU-lagstiftning samt stärker samarbetet mellan de nationella sjöfartsadministrationerna.

Överföringar mellan register hanteras i ett flertal av IMO:s konventioner och instrument samt i cirkulär MSC/Circ.1.1140/MEPC/Circ.424. Inom unionen gäller förordning (EG) nr 789/2004. Syftet med den förordningen är att undanröja tekniska hinder för överföring av lastfartyg och passagerarfartyg, vilka för en medlemsstats flagg, mellan medlemsstaternas register och samtidigt säkerställa att en hög nivå på fartygssäkerhet och miljöskydd upprätthålls i överensstämmelse med internationella konventioner.

Det är värt att notera att det i artiklarna 4 respektive 6 i direktiv 2009/21/EG om fullgörande av flaggstatsförpliktelser fastställs vilka åtgärder som en flaggstat ska vidta innan den tillåter ett fartyg att föra dess flagg, att den föregående flaggstaten snarast möjligt ska tillhandahålla information om fartygens brister och andra uppgifter som rör säkerheten, och vilka uppgifter som en flaggstats register bör innehålla och som bör vara snabbt tillgängliga för allmänheten. En rapport från kommissionen om det direktivet antogs 2013³, och i den noteras att snabbt tillgänglig information och öppenhet kring prestationsuppgifter för fartyg som för en medlemsstats flagg kan bidra till att underlätta överföringen av fartyg.

2. FARTYGSREGISTER

De fartyg som för en stats flagg (flaggstaten) visas i fartygsregistret.

I Europeiska unionen har vissa medlemsstater två typer av fartygsregister:

- Nationella register: dessa kräver normalt att befälhavare, befäl och, i de flesta fall, besättning ska vara medborgare i flaggstaten och att ersättning utgår enligt lagstiftningen i den staten. Alla medlemsstater i EU följer inte denna tradition, t.ex. Malta och Cypern.
- Andraregister: i dessa gäller inte samma krav, och några av dem erbjuder även skattemässiga fördelar.

I förordning (EG) nr 789/2004 görs ingen åtskillnad mellan dessa två typer av register.

Vissa medlemsstater har register över uthyrning av obemannade fartyg – ett fartyg som har hyrts under en viss tid får av befraktaren registreras hos en annan flaggstat, eftersom befraktaren är i besittning av fartyget och kan besluta att det är fördelaktigt att registrera det under annan flagg medan denne ansvarar för fartyget. Ett fartyg kan således förekomma i två medlemsstaters register.

¹ EUT L 138, 30.4.2004, s. 19.

² EGT L 68, 15.3.1991, s. 1.

³ COM(2013) 916 final.

3. ÖVERFÖRINGAR MELLAN REGISTER

Förordningens grundläggande funktion återfinns i artikel 4. En medlemsstat får i princip inte, av tekniska skäl som följer av de relevanta konventionerna⁴, vägra att registrera ett fartyg, som är registrerat i en annan medlemsstat och som uppfyller "kraven" och medför giltiga certifikat samt har utrustning som är godkänd eller typgodkänd i enlighet med rådets direktiv 96/98/EG av den 20 december 1996 om marin utrustning. "Krav" definieras som de krav på säkerhet, sjöfartsskydd och förhindrande av förorening i samband med byggnad och utrustning av fartyg som fastställs i de konventionerna och, när det gäller passagerarfartyg som används på inrikes resa, de krav som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/45/EG om säkerhetsbestämmelser och säkerhetsnormer för passagerarfartyg, genom vilket rådets direktiv 98/18/EG av den 17 mars 1998 om säkerhetsbestämmelser och säkerhetsnormer för passagerarfartyg omarbetas.

Den övergripande slutsatsen i denna rapport är att inga särskilda problem har framkommit under referensperioden 2006–2012. Närmare information finns i avsnitt 5.

Under referensperioden har ett stort antal överföringar skett. Det bifogade arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar [ref. SWD (2015)101] visar statistik över enskilda överföringar till och från fartygsregistren under denna period.

4. UNDERLAG FÖR RAPPORTEN

Enligt artikel 8 i förordningen, och på grundval av den information som lämnats av medlemsstaterna, kan kommissionen utarbeta denna rapport om den övergripande situationen.

Statistiska uppgifter för referensperioden 2006–2012 finns i det bifogade arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar. Utöver uppgifterna från medlemsstaterna tillkommer externa uppgifter från Emsas Marinfo, som bygger på kommersiella källor, för att komplettera situationen när det gäller överföringar mellan EU:s medlemsstater med en bild av överföringar till och från tredjeländer.

I det bifogade arbetsdokuments fem bilagor beskrivs de mottagna uppgifterna:

- Bilaga 1 beskriver uppgifter om enskilda överföringar av fartyg mellan medlemsstaternas register.
- Bilagorna 2–4 beskriver och sammanfattar i grafisk form uppgifterna från EU:s medlemsstater.
- Bilaga 5 beskriver de 10 viktigaste registren i EU med avseende på överföringar till och från tredjeländer. Detta härrör från externa uppgifter från Emsas Marinfo, som bygger på kommersiella källor, med syfte att komplettera situationen när det gäller överföringar mellan EU:s medlemsstater med en bild av överföringar till och från tredjeländer.

⁴ För närmare information, jfr avsnitt 5.1.

20 av EU:s medlemsstater⁵ har bidragit med statistiska uppgifter till det bifogade arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar. I de fall ingen statistik inkommit från de återstående flaggstaterna, inklusive viktiga flaggstater som Cypern, Italien och Förenade kungariket, kommer kommissionen aktivt att följa upp tillhandahållandet av de uppgifter som fattas.

5. STATUS OCH KOMMISSIONENS SYNPUNKTER

5.1. Tillämpning av artikel 4 när det gäller överföring av fartyg mellan register i EU:s medlemsstater

Enligt artikel 4 får en medlemsstat inte, av tekniska skäl som följer av tre viktiga IMO-konventioner och deras respektive protokoll (Solas⁶, Marpol⁷, konventionen om skeppsmätning [London 1969]⁸ och tillhörande koder), vägra att registrera ett fartyg. Artikeln föreskriver att den avregistrerande medlemsstaten ska förse den mottagande medlemsstaten eller den erkända organisation som handlar på dess vägnar med all relevant information om fartyget, och i tillämpliga fall en förteckning över de förbättringar som den avregistrerande medlemsstaten krävt. Den mottagande medlemsstaten eller den erkända organisation som handlar på dess vägnar får inom skälig tid genomföra en inspektion för att förvissa sig om att fartygets faktiska skick och utrustning motsvarar certifikaten, och vid behov ge fartygets ägare skälig möjlighet att åtgärda brister.

De uppgifter som lämnats till kommissionen tyder inte på några problem med sådana överföringar. Emellertid påpekade vissa medlemsstater att det skulle kunna bli problem om konventionerna lämnar tolkningsutrymme.

Kommissionens bedömning

Kommissionen noterar det faktum att inga särskilda problem har rapporterats. Frågor beträffande artikel 6 i förordningen, som bland annat behandlar skillnader i tolkning, behandlas nedan.

5.2. Tillämpning av artikel 5 om utfärdande av certifikat

Enligt artikel 5.1 ska den mottagande medlemsstaten, eller den erkända organisation som handlar på dess vägnar, utfärda certifikat för fartyget på samma villkor som de som gäller för fartyg under den avregistrerande medlemsstatens flagg, förutsatt att grunderna för villkor, dispens eller undantag fortsatt gäller. I artikel 5.2 fastställs dessutom att vid förnyelse, förlängning eller översyn av certifikaten ska den mottagande medlemsstaten eller den erkända organisation som handlar på dess vägnar inte uppställa andra krav än dem som ursprungligen föreskrivits, i den mån de förblir oförändrade för existerande fartyg.

⁵ AT, BE, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, LV, LUX, MT, PT, RO, SE, SL.

⁶ 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss.

⁷ 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg, i dess lydelse enligt 1978 års protokoll.

⁸ Den internationella konventionen om skeppsmätning.

De flesta rapporterna från medlemsstaterna angav inga problem. En medlemsstat påpekade att det för äldre fartyg var svårt eller omöjligt att få tillgång till all relevant dokumentation som fartygets certifiering bygger på. Detta gällde emellertid främst fartyg som registrerats före ikraftträdandet av direktiv 96/98/EG om marin utrustning.

Kommissionens bedömning

Kommissionen noterar det faktum att de flesta medlemsstater inte har rapporterat några svårigheter med att utfärda certifikat i enlighet med förordningen.

5.3. Tillämpning av artikel 6 beträffande vägran att genomföra registerbyte samt tolkningsfrågor

Enligt artikel 6 ska en mottagande medlemsstat som 1) vägrar att utfärda certifikat vid överföring av ett fartyg till följd av meningsskiljaktigheter i tolkningen av kraven i konventionen eller 2) vägrar att registrera ett fartyg av skäl som hänför sig till allvarlig fara för säkerheten, sjöfartsskyddet eller miljön omedelbart underrätta kommissionen. I det första fallet och om de två berörda medlemsstaterna inte har nått någon överenskommelse bör kommissionen fatta beslut i enlighet med kommittéförfarandet i artikel 7 i förordningen. I det andra fallet ska frågan också hänskjutas till kommissionen för beslut om huruvida beslutet att inte registrera ska bekräftas eller inte. Det förfarande som anges i artikel 7 ska tillämpas även i detta fall.

Ingen medlemsstat har uppgett att de varit tvungna att eller avser att tillämpa bestämmelserna i artikel 6.

Kommissionens bedömning

Den allmänna avsaknaden av hänskjutande till kommissionen från medlemsstaterna eller klagomål från fartygsägare tyder på att medlemsstaterna har kunnat komma till rätta med eventuella problem.

5.4. Möjlig koppling till direktiv 2009/21/EG om fullgörande av flaggstatsförpliktelser

Med tanke på kopplingen mellan artiklarna 4 och 6 i direktiv 2009/21/EG och syftet med förordning (EG) nr 789/2004 frågade kommissionen medlemsstaterna om det fanns fördelar med att kombinera dessa båda i en rättsakt. Det fanns inget tydligt svar. Medan en del medlemsstater var positiva ansåg vissa att det inte fanns några fördelar, och andra yttrade sig inte. En medlemsstat var till och med emot alla nya lagstiftningsinitiativ och påtalade att det fanns risk för nya osäkerhetsfaktorer. En annan medlemsstat ansåg att det skulle vara en fördel att införliva IMO MSC/Circ.1140/MEPC/Circ.424 av den 20 december 2004 om överföring av fartyg mellan stater. Kommissionen kan därför titta närmare på fördelarna med en sådan konsolidering.

Kommissionens bedömning

Kommissionen kan överväga en konsolidering av lämpliga rättsliga instrument på grundval av ytterligare bedömning av fördelarna med detta.

6. ÖVERGRIPANDE BEDÖMNING AV GENOMFÖRANDET AV FÖRORDNING (EG) NR 789/2004

På grundval av den information som kommissionen har tillgång till förefaller det inte finnas några problem med genomförandet av denna förordning.